

KAOS GL: “Herhangi bir toplumsal kesimin özgür olmadığı bir toplumda aslında hiç kimse özgür değildir.”

Funda Şenol Cantek, Ankara Üniversitesi İLEF, e-posta: funda.senol@gmail.com.

Lezbiyen, gey, biseksüel ve transgender (LGBT) bireylerin görünür olmaları, hak ve eşitlik taleplerinde bulunmaları dünyanın hiçbir ülkesinde kolay olmadı. LGBT Hareket, örgütlü bir muhalefet hareketine dönüştükten, hak, eşitlik ve özgürlük mücadelesi veren diğer muhalif gruplarla işbirliği yaptıktan sonra daha güçlü oldu. Ama din, gelenek ve ataerkinin etkisinin başat olduğu muhafazakâr kültürlerde bu süreç çok daha zordu. Türkiye de bu ülkelerden biri. Türkiye’de LGBT Hareket’in kısa denebilecek ama aynı zamanda bir başkaldırı ve başarı hikâyesi de sayılabilecek tarihini Ankara’daki KAOS GL ekibiyle konuştuk. Türkiye’de LGBT Hareket’in örgütlenmesini, taleplerini, diğer muhalif hareketlerle ilişkilerini ve kazanımlarını sorduk onlara.

Funda Şenol Cantek: Türkiye’de LGBT Hareket’in örgütlenmesi ve hak, eşitlik mücadelesine girmesinin kısa tarihini anlatır mısınız? Günümüzde bu harekete eklemlenmiş veya bu hareketin içinden çıkmış hangi örgütlenmeler var?

KAOS GL: Türkiye’de bugün LGBT hareket diye heteroseksizm karşıtı hareket 90’lı yılların başlarında filizlendi. İstanbul’da 1993 Temmuz’unda, onur yürüyüşüne izin verilmesi ve sonrasında bir araya gelen grup Lambdaistanbul eşcinsel inisiyatifi oluştururken, Ankara’da KAOS GL grubu, doğrudan eşcinsel, biseksüel ve anti heteroseksistlere örgütlenme çağrısında bulunuyordu. *Express Dergisi*’nin 94 Nisan sayısında çağrımız yayımlandı.

Gey, Lezbiyen, ve Anti-heteroseksistlere Çağrı: Yalnız olduğunuzu düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Toplumun her kesiminde ve her alanında daima vardık ve varız. Ama kendi kimliğimizle değil, heteroseksizmin bize sunduğu ve dayattığı; bizi tanımlamayan bir kimlikle. Bu kimlikleri değiştirme zamanı gelmedi mi? Biz ilk adımı attık ve ciddi bir posta kutusu kiraladık. Amacımız hem bir iletişim ağı oluşturmak hem de ileride birlikte yürümek isteyenlerle buluşmak. Sıkıntılarınızı, duygularınızı, sorunlarınızı ve kişisel olarak ne yapabileceğinizi yazın. Birbirimize güvenmeyip kime güveneceğiz?

Çağrının üstünden çok geçmeden, Eylül 1994’de KAOS GL şahlandı! KAOS GL çıkış manifestosunda, Türkiye’de eşcinsel, biseksüel ve transların ‘eşit haklar’ mücadelesi vermeyeceğini aynı zamanda bir özgürlük hareketi olarak toplumsal muhalefette yerini alacağını müjdeliyordu. Sadece heteroseksizm ve cinsiyetçiliğe değil, aynı zamanda ırkçılık, milliyetçilik, muhafazakârlık ve savaşa karşı olduğumuzu da duyurduk. Bu metinden bir alıntı yapacak olursak:

Cantek, F Ş (2013). KAOS GL: “Herhangi bir toplumsal kesimin özgür olmadığı bir toplumda aslında hiç kimse özgür değildir.” *Mülkiye Dergisi*, 37(4), 223-230.

Yalnızca seksist değil aynı zamanda heteroseksist bir toplumda yaşıyoruz. Kadınların köleleştirilmeleri üzerine kurulan; zaman içinde dönüşüp yeniden biçimlenerek kapitalist sömürü sistemine kadar gelen içinde yaşadığımız bu toplum, yalnızca erkek egemen değil aynı zamanda heteroseksist erkek bir egemenlik sistemidir. Bu toplumda zaman zaman eşcinsel oluverme sendromları ve lezbiyenlik modaları görülse de yapılan her şey heteroseksist politik ve toplumsal diktatörlüğün sürekliliği için yapılıyor. Kadınlar salt kadın oldukları için eziliyor ve kadınlık konumundan dolayı sömürülüyorlarsa geyler de salt gey oldukları için heteroseksist zihniyet ve bu zihniyetin kurumsal örgütlenişi olan erkek egemen düzen tarafından yok edilmek isteniyor.

Yok etme... Bütün Kızıldenizlileri, Yahudileri ve Kürtleri yok edebilirsiniz. Bütün eşcinselleri Hitler'in yaptığı gibi pembe üçgenlerle işaretleyip toplayabilirsiniz. Hastaneler, hapishaneler, toplu eşcinsel idamları, faili meçhul eşcinsel ve travesti cinayetleri; hepsi tarih boyunca denendi. Tekil olarak eşcinselleri ortadan kaldırdılar ama eşcinselliği asla yok edemediler. İnsan insan olarak kalmayı başarabilirse kişi kendi cinsini sevmeye devam edecektir.

Trans'ın bacaları arasında bir vajen ya da penis olmuş hiç fark etmez. Onun kafası erkek egemen ideoloji tarafından esir alındığında heteroseksist erkek egemen diktatörlük açısından sorun yaratmaz. Yaratmadı. 'cinsel sevi nesnesi' olarak kendi cinsini seçmekle birlikte yatak dışında geyliğini unutan bir gey de aynı şekilde heteroseksist diktatörlük için sorun yaratmaz.

Bizler yalnızca yatak odasında değil her yerde ve her zaman gey'iz. Toplumsal latentliği reddediyoruz. Nicel anlamda heteroseksüeller karşısında azınlık olabiliriz ama nitel anlamda azınlık olmayı reddediyoruz. Salt heteroseksüellerle bir sorunumuz yok; asıl düşmanımız bizlere yaşam hakkı tanımayan heteroseksistlerdir. Aşağı ya da üstün olmayı reddediyoruz. Biliyoruz ki iktidar egemenliği dışında her şeyden vazgeçebilir. İçinde yaşadığımız toplumun egemeni burjuvazi, demokrasi adı altında, aynı şekilde kendi iktidarı dışında her şeyden vazgeçebilir. Belki 'demokrasi' o kadar gelişir, o kadar gelişir ki (!) geyler de özgür olabilirler! Ama bizler özgürlüğü bütünsel bir varolma olarak algıladığımızdan heteroseksist diktatörlüğün politik ve toplumsal olarak bütünüyle naşlamasını hedefliyoruz, bunun için çıkıyoruz...

Sorunun diğer kısmına gelince, KAOS GL ile birlikte irili ufaklı pek çok LGBT oluşumu ve inisiyatifi kuruldu, LGBT hareketin gelişmesine katkı verdi. KAOS GL politik hat olarak, eşcinselliğin bütün toplumsal kesimleri dikey bir şekilde kestiğinin altını çizerek, kadın hareketi, sendikal hareket, insan hakları hareketini keserken aynı zamanda savaş karşıtları, anti otoriter hareket ve ayrımcılık karşıtı tüm toplumsal kesimlerle dayanışma gösterdi ve birlikte mücadele etmeye çalıştı.

Gezi direnişi hepimize iyi geldiği kadar, LGBT hareketine de iyi geldi. Hareketimiz Ankara, İstanbul, İzmir, Eskişehir ve Diyarbakır'la sınırlıymış gibiydi. Gezi direnişi; Adana, Mersin, Dersim, Antep, Kars, Bursa, Antalya, Edirne, Antakya'da LGBT örgütlerin doğmasına vesile oldu. Bu arada KAOS GL olarak her sene yirmiyi aşkın şehirde Homofobi Karşıtı Buluşma etkinlikleri düzenliyoruz. Bu da o şehirlerde LGBT mevzuunun konuşulmasına katkı sağlıyor.

F. Ş. C.: LGBT Hareket'in geçmişten bugüne feminist hareketle ve diğer özgürlükçü hareketlerle ilişkilerinden bahseder misiniz? 8 Mart'larda ve onur yürüyüşlerinde omuz omuza olmak çok kıymetli bir şey. Görünenden fazlası var mı?

KAOS GL: Biz Türkiye'de LGBT hareketin tarihinden bahsederken, her zaman kadın mücadelesinin açtığı yolun altını çizeriz. 12 Eylül'ün kargaşa ortamından ilk başta kadınlar sıyrıldı ve kadınların örgütlenme deneyimleri Türkiye'de pek çok toplumsal kesimin örgütlenmesinin önünü açtı.

KAOS GL çıkış manifestosunda sadece eşcinsel, biseksüel ve transların sorunları için mücadele etmeyeceğinin altını çizerken, eşcinsellerin kurtuluşu heteroseksüelleri de özgürleştirecek derken aslında bütün özgürlükçü yapılarla dayanışma göstereceğinin altını çiziyordu. Türkiye'de LGBT hareketin dolaptan çıkması olarak adlandırabileceğimiz hareketin 1 Mayıs 2001'de, ilk kez adını anarak 1 Mayıs meydanlarında 'işçi bayramında' gerçekleşmiş olması da bunu gösteriyor.

Türkiye'deki feminist hareket, akademiden, sokağa birçok alanda sadece kadınlar için değil egemen ideolojinin dışında kalan herkes için alan açıyor, bu anlamda şimdiye kadar hep eşcinsel, biseksüel ve trans hareketle dayanıştı. Aynı şekilde savaş karşıtları da, Ankara yerelinde anarşistler de hep dayanışma gösterdiler. 1 Mayıs meydanında "KAOS GL Eşcinsellerin Sesi" pankartının arkasında 'gocunmadan' yürüyenler anarşist kadın ve erkek arkadaşlarımızdı.

LGBT'lerin sesini Meclis'e ilk kez BDP taşıdı, BDP sürecinde Sebahat Tuncel'in katkılarının altını çizmek isteriz. Aynı şekilde eşcinsellerin haklarını parti tüzük ve programlarına ilk alan parti BDP'in yarattığı gelenekten de bahsetmeliyiz. İlginç olan bir noktanın altını çizmek isteriz, BDP'den sonra cinsel yönelim ayrımcılığını yasaklayacağını söyleyen ikinci parti de Demokrat Parti oldu. Tabii bu gelişmeler de siyasi partiler içinde kadın politikacıların dayanışmasıyla gerçekleşiyor.

F. Ş. C.: Ankara, LGBT hareket için müstesna bir şehir, anladığım ve gördüğüm kadarıyla. KAOS GL, Ali Özbaş ve Ali Erol'un girişimiyle burada yayınlanmaya

başlanıyor. Ankara ekibi oldukça faal bir ekip. Ankara’da olmak ve mücadeleyi buradan devam ettirmek hakkında ne anlatabilirsiniz? Bu anlamda Ankara’yı diğer şehirlerle kıyaslayabilir misiniz?

KAOS GL: KAOS GL’in belki de en büyük şanslarından biri kurucularımızla halen devam ediyor olmamız, Ali Erol ve Ali Özbaş sadece bir dergi çıkartmaya başlamadılar, aslında eşcinsellerin, “burada bir şey olmaz”, “Türkiye’de bir şey değişmez” diyen birçok eşcinsel, biseksüel ve transın da hayatını değiştirdiler. Bundan bir on-on beş sene önce KAOS GL’nin varlığı bile, hiç gitmeseniz de size güç veriyordu.

Eşcinsellik söz konusu olunca, İstanbul, İstanbul’da ise Beyoğlu ve Taksim’e indirgenen bir hayattan bahsediliyordu. KAOS GL’yi ilk kez duyan herkes bizim İstanbullu olup olmadığımızı merak ediyordu. Ankaralı bir dergi olduğumuzu duyduklarında şok oluyorlardı. Hayatınızı örgütleyebildiğiniz ve dönüştürebildiğiniz ölçüde özgür bir hayat kurabilirsiniz. KAOS GL olarak Ankara’da toplumsal muhalefetin her alanında hem de Ankara yerelinde dayanışma gösterdik. “Eşcinsel gettolar değil kentin tamamını istiyoruz” sloganımız, aslında Ankara’da karşılığını nasıl bulur diye merak ediyoruz. Sadece Ankara’nın merkezi bölgelerinde değil, semt ve mahallelerinde de toplumsal muhalefet ile dayanışmaya, birlikte örgütlenmeye çalışıyoruz.

F. Ş. C.: KAOS GL artık rüştünü ispat etmiş bir yayın. Artık sizden ‘Kaos ekibi’ diye bile bahsediliyor. Derginin serüvenini de kısaca anlatır mısınız? Derginin adını nasıl koyduğunuzdan, ilk yazarlar arasında kimlerin yer aldığından, yayın politikanızın değişip değişmediğinden de söz ederek...

KAOS GL: KAOS GL Dergisi, “eşcinsellerin sesi” şiarıyla çıktı. Eşcinsel, biseksüel ve transların sesi olması ideasıyla çıktı. KAOS GL Dergisi yayın hayatına başladığında, Türkiye’de eşcinsellik meselesi, özneleri dışında insanların ahkâm kestiği bir alandan ibaretti. KAOS GL eşcinsellerin sorunlarını görünür kıldı. Farklı toplumsal olaylara ilişkin eşcinsel, biseksüel ve transların sözünü dolaşıma soktu. KAOS GL Dergisi sadece KAOS GL grubunun bir dergisi olmadı, Türkiye’de LGBT hareketin yayını olarak kurumsallaştı, bu KAOS GL’in başka alanlarda yaptığı faaliyetlere de yansdı. Biz eşcinsel, biseksüel ve transların ve anti heteroseksistlerin sözünü görünür kılmaya çalıştık. Örneğin Meclis’e yönelik yaptığımız bütün faaliyetlerde sadece KAOS GL Derneği adına değil, bütün LGBT örgütler adına görüşmelerimizi gerçekleştirdik.

KAOS GL dergisinin çok fazla kırmızıçizgisi yok, milliyetçilik, ırkçılık, faşizm, cinsiyetçilik ve heteroseksizm başta olmak üzere hiçbir ayrımcı ideolojinin

derginin sayfalarında yer bulmasına izin vermiyoruz. Bizim için LGBT alanında çalışan bir akademisyenin sözü de, Ankara'nın sanayi bölgesinde çalışan bir işçinin sözü de değerli. Dergide böylece LGBT'lerin gökkuşağının ne kadar renkli olduğunu gösterebildik. KAOS GL Dergisi'ne yüzlerce kişi emek verdi ve halen vermeye devam ediyor. Örneğin son dört senedir, dergi kapaklarımız ve umum sayfamız bağımsız sanatçılar tarafından hazırlanıyor. İnsanlar eserlerini, yazılarını mücadelemize inandıkları için bizimle paylaşıyorlar.

F. Ş. C.: Derginin yanı sıra kitap ve broşür de yayınlıyorsunuz. Bunlardan da bahseder misiniz?

KAOS GL: Türkiye'de LGBT alanındaki en önemli eksiklerden biri de bilgi eksikliği. Bu eksikliği gidermek için farklı meslek gruplarına ve toplumun farklı kesimlerine yönelik bilgilendirici materyaller hazırlıyoruz. Sağlık çalışanları, öğretmenler, avukatlar, sosyal hizmet uzmanları, insan hakları savunucuları, sendikacılar, gençler gibi. Politikacıların arsızca eşcinselliği, günah hastalık olarak tariflediği bir ülkede, eşcinselliğin hastalık olmadığını, günah olmadığını anlatmak zorundayız. Bu yayınların birçoğu bu anlamda bilgilendirici materyaller...

F. Ş. C.: Diğer kültürel etkinlikleriniz neler? Film gösterimleri, konserler, şenlikler v.b. KAOS ekibi olarak Ankara'daki mekânınızda çeşitli eğitimler verdiğiniz, seminerler gerçekleştirdiğinizi biliyorum. Bunlardan biraz bahseder misiniz? Başka şehirlerde de benzer etkinlikler oluyor mu? LGBT hareketin farklı şehirlerdeki temsilciliklerle bağlantısı ve işbirliği nasıl gerçekleşiyor? Ortak etkinlikleriniz neler?

KAOS GL: KAOS GL Derneği olarak, 2006'dan bu yana eşcinselliğin hastalık kategorisinden çıkartıldığı 17 Mayıs'ı Homofobi Karşıtı Gün olarak kutluyoruz. Bu etkinliklerimizi sene içinde yaygınlaştırıyoruz. Ve her sene 20'yi aşkın şehirde etkinlikler düzenliyoruz. Heteroseksizm karşıtı hareketin yoldaşlarından biri olarak feminizm ile bağımızı güçlendirmek için Ankara Üniversitesi Kadın Çalışmaları Ana Bilim Dalı'nın ve KASAUM'un destekleriyle iki senedir Uluslararası Feminist Buluşma'yı organize ediyoruz. Ortadoğu, Balkanlar'dan feminist kadınlarla birlikte muhafazakârlık, milliyetçilik ve seksizm karşıtı feminizm tartışmalarını yürütüyoruz.

10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü dolayısıyla da Ayrımcılık Karşıtı Sempozyum'u organize ediyoruz. Ayrımcılık Karşıtı Sempozyum'da sadece hak ihlalleri değil, insan hakları felsefesi ve özgürlükler tartışmasını yürütmeye çalışıyoruz.

Tabii sadece, seminer, panel, konferans gibi etkinlikler yapmıyoruz, konser, parti ve piknik gibi dayanışma etkinlikleri düzenliyoruz. Çünkü insanların

homofobik&transfobik ayrımcılığa maruz kalmadan eğlenebilecekleri mekânlara ve zamanlara ihtiyaçları var.

KAOS GL aynı zamanda bağımsız LGBT hareketin gelişmesi için çalışıyor, bu alanda örgütlenmek isteyen aktivistleri destekliyor, yerel muhabir ağı ile Türkiye'nin farklı şehirlerden 200'ü aşkın muhabir ile *kaosgl.org* sadece büyükşehirlerin değil yerelin de gündemini takip etmeye çalışıyor. Aynı zamanda yerel LGBT örgütlerle dayanışarak örgütlenmelerini teşvik ediyor. Yerel homofobi karşıtı buluşmalar da bu dayanışmayı görünür kılan bir faaliyet.

F. Ş. C.: LGBT Hareket ve bireyler, bundan on yıl öncesine kıyasla daha bir görünürlük ve güç kazandı bana göre. Sizin bunu sağlamaya yönelik faaliyetleriniz nelerdi? Sizin faaliyetleriniz dışında bunu neye bağlarsınız?

KAOS GL: Yukarıda bahsettiğimiz gibi 1 Mayıs 2001 büyük bir kırılma idi, artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı. Ve sonrasında süreç gelişti. 2006 yılında KAOS GL'in diğer LGBT örgütleriyle birlikte yürüttüğü insan haklarını izleme faaliyetleri de LGBT'lerin insan hakları alanında maruz kaldıkları ayrımcılık ve insan hakları ihlallerini görünür kıldı. KAOS GL'in ilk kez 2001 yılı 1 Mayıs'ında alanlarda dile getirdiği anayasal eşitlik talebi ise bu 13 yıllık mücadele deneyimizin önemli mihenk taşlarından biri oldu. Son süreçte hatırlayacak olursak, AKP, CHP ve BDP bu talep üzerinden tartışma yaşadı. Ve TBMM Anayasa Uzlaşma Komisyonu kilitlendi. Bu tartışmanın yaşanması bile Türkiye'de LGBT hareketin kazanımıdır.

LGBT hareketin taleplerinin görünür kılınmasında en önemli emek gene LGBT'lerin mücadelesidir. Farklı toplumsal kesimler şu ya da bu şekilde yan yana gelirken en son yan yana gelinen kesim LGBT'ler oldu. Biz sadece iktidar ile değil, yoldaşlarımızın homofobileriyle, transfobileriyle de mücadele etmek zorunda kaldık. Mücadele ederken bizimle dayanışan feministler, insan hakları savunucuları, sendikacılar, anarşistlerin desteğiyle bugün buradayız.

F. Ş. C.: Yıllar içinde sözünüzü birçok farklı kanaldan dillendirme mücadelesi verdiniz. Bu süreçte devletin kurumları ile ilişkiniz nasıl gelişti? Yasalarda, hukuki düzenlemelerde yer alma talepleriniz nasıl karşılandı? Askerlik, evlilik, ebeveynlik meseleleri konusunda neler söylersiniz?

KAOS GL: LGBT hareket aslında "inkâr edilen toplumsal bir realiteden", bir varoluş mücadelesi yarattı, şimdi iktidar eşcinsel, bisesüel, translar yok diyemiyor, yok saymıyor, varlar ama bana uymaz diyorlar. Bu bizim için önemli bir kazanım. İlk kez 1 Mayıs 2001'de alana çıktığımızda 1 Mayıs alanında ne işimiz olduğunu belki de anlamlandıramayan KESK ve DİSK, Anayasa taslaklarına cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğinin eklenmesini talep eder hale geldiler. Biz sadece eşit haklar

istemiyoruz, toplumun dönüşmesi ve özgürleşmesi için mücadele ediyoruz, taleplerimizin sadece LGBT'lerin talebi olarak algılanmıyor olması ve toplumun farklı kesimleri tarafından sahipleniliyor olması bizim doğru yolda olduğumuzu gösteriyor.

Askerlik mevzuuna gelince, biz aynı zamanda antimilitarist bir örgütüz, ancak verili düzen içinde eşcinsel, biseksüel ve trans erkekler ve trans kadınlar için askerlik önemli bir sorun alanını oluşturuyor, en fazla danışmanlık verdiğimiz alanların başında yer alıyor. Biz askerlik yapmak istemeyen eşcinsel, biseksüel erkekler için kişisel beyanın yeterli olmasını talep ediyoruz.

Evlilik ve evlat edinme ise, LGBT hareketin içinde son birkaç yıldır daha fazla gündem oluşturmaya başladı, iki LGBT aktivist Barış Sulu ve Aras Güngör evlenmek için başvurdular. Türkiye Cumhuriyeti, kimin kadın kimin erkek olduğuna karar verebildiği gibi kimin ne kadar kadın kimin ne kadar erkek olduğuna da karar vermek istiyor. Aras ve Barış'ın evlenmesi engellendi. Şu anda dava süreci devam ediyor. Sadece bu konuda, KAOS GL ayrımcılık politikasında şunu çok net söylüyor: toplumun herhangi bir kesiminin herhangi bir nedenden ötürü herhangi bir hak ve özgürlükten yoksun bırakılmasına karşı çıkarız. Eşcinsellerin evlenmesinin önündeki engellerin de kaldırılması gerekiyor. Evlilik tek başına, birlikteliğin kayıt altına alınması değil aslında sosyal politikalarla teşvik edilen bir kurum. Örneğin en son Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, evlenen öğrencilerin kredi borcunun silineceğini müjdeliyor. LGBT hareketin yasal haklarının tanınması önünde en büyük engel olarak evlilik ve evlat edinme talepleri konusunda gelecek korkusu var, ancak bu halen eşit yurttaş olarak görülmediğimiz bir göstergesi. Evlilik talebinin LGBT hareketin içinde geliyor olması LGBT hareketin ana gündemini oluşturan nefret cinayetleri dışında LGBT'lerin taleplerini görünür olması açısından da önemli. Ancak LGBT hareket içinde de evlilik talebi için 'erken' bir talep olduğunu düşünenler var. Ancak LGBT hareketin sembolü olan gökkuşağı tam da bunu temsil ediyor, farklı talepleri olan, farklı ihtiyaçları olan insanlar birlikte mücadele ediyorlar.

F. Ş. C.: Uluslararası benzer örgütlerle ilişkilerinizden söz eder misiniz?

KAOS GL: Bu alanda çalışan çatı örgütlerden iki tanesinin adını anmak lazım, Uluslararası Gey-Lezbiyen Birliği (ILGA) ve gençlik örgütü ILGYO. KAOS GL bu iki örgütün de üyesi. Bunun yanında, UNESCO'nun Türkiye danışmanına, eğitimde cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığı alanında danışmanlık yapıyoruz. KAOS GL aynı zamanda Kafkasya, Balkanlar ve Ortadoğu'dan LGBT örgütlerin kurduğu Homofobiye Karşı Bölgesel Ağ'ın üyesi ve faaliyetlerini destekliyor.

F. Ş. C.: Siz akademiye çok yakın duruyorsunuz. Dersler, seminerler, toplantılar, atölye çalışmaları ve benzeri etkinlikler düzenliyorsunuz. Biraz bundan söz eder misiniz? Akademi ile ilişkileriniz genelde nasıl? Gerek öğrenci olarak, gerekse üniversiteler bünyesinde yaptığınız etkinliklerde nelerle karşılaşıyorsunuz?

KAOS GL: LGBT hareket çok kanallı bir mücadele alanı sunuyor bize. Akademi de bu alanların başında yer alıyor.

Ankara Üniversitesi Kadın Çalışmaları Ana Bilim Dalı ile birlikte iki ders yürütüyoruz. Güz döneminde, Heterosekizm Eleştirisi ve Alternatif Politikalar dersi ve bahar döneminde ise “Queer Çalışmaları” dersi. Bunun yanında, Ankara yerelinde, farklı üniversitelerde farklı derslere konuk olarak, ayrımcılık karşıtı dersleri gerçekleştirilmeye çalışıyoruz.

KAOS GL olarak toplumsal dönüşümü hedeflerken sokağı örgütlemeye çalıştığımız kadar akademiyle ilişkimizi de düzenlemeye çalışıyoruz. Akademi araştırmaya nesnesi olan LGBT’ler yerine, kendini, sözünü ve bilgisini akademi üretebilen ve bu alanda çalışmak isteyen akademisyenleri ve araştırmacıları cesaretlendirmeye çalışıyoruz.

F.Ş.C.: Sizin sık sık yinedeğiniz slogan: “Eşcinsellerin kurtuluşu heteroseksüelleri de özgürleştirecektir”. İlk kez duyanlar için bu argümanı biraz açar mısınız?

KAOS GL: Heteroseksizm, heteroseksüelliğin yegâne cinsel yönelim olduğunu ileri süren, diğer cinsel yönelimleri yok sayan, baskılayan ya da aşağılayan ideolojidir. Kadınlara yönelik ayrımcılık olan seksizmin (cinsiyetçilik), heteroseksüel olmayanlara yönelik halidir. Heteroseksizm, heteroseksüelliği bir zorunluluk olarak görme ve biricik varoluş biçimi olarak dayatma halidir.

Heteroseksizm, Gordan’ın sosyoloji sözlüğündeki tanıma göre, karşı cinsten insanların ilişkiye girdiği heteroseksüelliğin karşıtı olarak, aynı cinsten insanların ilişkiye girdiği homoseksüelliğin yer aldığı bir dizi toplumsal arenada heteroseksüelliğe ayrıcalıklı rol atfedilen, çok çeşitli toplumsal pratikleri (dilbilimselden fiziksele, kamusal ve özel alanda açık ve üstü kapalı olarak) anlatan bir terimdir. Heteroseksizm tek başına eşcinsellik karşısında konumlanan bir durum değildir. Bu ideolojinin sadece heteroseksüel olmayan insanlara değil, herkese yönelik bir ayrımcılık yarattığının altını çiziyoruz. Heteroseksüel olmayanlara yaşama şansı vermezken, heteroseksüel kadın ve erkeğin de nerede nasıl hareket edeceğini tarifleyen bir sistem aynı zamanda. Yani heteroseksizm heteroseksüelleri de yaralayan bir sistem. Aynı zamanda şunun da altını çiziyoruz, herhangi bir toplumsal kesimin özgür olmadığı bir toplumda aslında hiç kimse özgür değildir.